

ALES

Assabenta a la vila, que el difunt carnet electoral ha costat prop de mil duros. Tot sigui per vetllar pel vot falç.

Periòdic d'Esquerra (segona època)
Preu 15 céntims Sallent 25 de Gener de 1936

Editorial

¡A POR CATALUÑA!

Aquesta consigna podria espaventar-nos si no sabéssim que els actors encarregats de portar-la a la pràctica tenen el pas barrat per la democràcia catalana. Que no s'escarrassin. El segon 14 d'abril s'aprova altra volta i aquesta vegada per no renunciar mai més. Prosseguirà la marxa ascendent vers la fita de la llibertat i l'humanisme. Al seu pas arrollarà tota la immundicia en conxorxa per tal de sotmetre la República a un cas corporatiu i feixista.

Que s'els apaguin els fums. Els crims i desfalços pesen massa en la seva balança. El poble no consentirà que els assessins de masses i els estafadors sentats en cadires oficials, surin.

Perqué ha valgut el 6 d'Octubre? Per la C. E. D. A. Radicals, Monarquics i, perqué no, la Lliga l'han aprofitada per martiritzar als republicans, per negociar-se amb l'Straperlo, Tayà i d'altres que segur se sabrán el dia de demà. Perqué han sostingut l'estat d'excepció sinó per privar la publicitat de tota la immundicia en que el nefast "Bloc" va nodrir-se fins a quedar ben rebenat, victima de la seva sed insaciable de sang i cabrls aliens.

S'ha acabat tanta Ignominia. La disbauxa cavernària toca al seu fi. Tots els bisbes i cardenals purpurats i proveïts amb parpalines aixecarán la llosa del sepulcre d'on no en resorgirà mes el monstra negra de l'arbitrarietat persecutòria, la vexació i l'oproví erigits en llei restaran colgats per sempre mes.

No ens plau el seu "ordre," l'ordre que de l'estigma i l'oprobí Es l'ordre de l'espasa i la baioneta.

No volém la seva "pau". Han predicat pau i han donat guerra. La seva pau es la pau dels cementiris.

Que no s'apurin. La llum d'una altra albada veurà caminar el poble lliure i amb el cap ben alt i esperancat.

Volem llibertat de consciència i expressió. Volém reivindicar la nostra dignitat de catalans i republicans.

Volèm i podrem

Els Querrellots volen querellar-se

Esforçar-se en và

Els sallentins hem pogut constatar una cosa ben pintoresca durant el regnat dels esquiroles del municipi. Tal com si hi estessin empadronats per "in eternum" s'han emprés amb una febricitat inusitada tal quantitat d'obres i obretes que tot hem n'ha restat esbalait. Els incauts, els mudagatons, els trànsfuges i els estúpids poden haver-se cregut que tot aixó era intel·ligència administrativa quan era solament fer oposicions al ridícul.

Es com aquell que tota la vida ha menjat cols i un dia arreplega una gorra per a menjar pollastre i encara ho vol fer amb ganivet i forquilla.

Que es desenganyin que tot l'esforç que facin o hagin fet és en và absolutament en và. El dia del judici s'els acosta i ja veurán el concepte amb que els té el poble. És com un home mancat de tota mena d'atractius que s'obstini en perseguir a una dona que no el vol, que com més farà, més repugnància inspirarà a ella.

Bé prou que s'esforçà Pic i Pon en fer obres i empreses i és ben cert que aixó no reivindicarà pas la seva memòria. El poble instintivament és més savi del que puguin creure's i compren que les teories de "Topaze" amb alló d'obres i més obres, festes i més festes, no és prou per a modificar un bri del seu criteri i del seu ideal enlairat molt i molt per sobre les aceres ponts, i envelats.

La dictadura també pretenia enterrar tots els ideals, tot el sentiment català i tot l'esperit digne de la nació, des-sota els paviments de les carreteres, però l'esperit per ésser immaterial no pot agafar-se i manejar-se a caprici.

Ens podriem estendre encara extraordinàriament en consideracions i reflexions però creiem donar més importància a aquells que ni tant sols es mereixen aquest comentari.

P. S.

Llibertat o feixisme

Aquesta és la frase justa del que representen les eleccions del dia 16. Llibertat o feixisme. Quanta diferència existeix entre una cosa a l'altre.

Llibertat, paraula sòlim, que representa la llum, els drets de l'home, que simbolitza el trencament de totes les cadenes i es inspiracions de tot un poble; Feixisme que encarna la negació de la vida lliure que representa l'encadenament de tot un poble, la repressió contínua, lleis de fugues i els atropells més inhumans; durant aquests últims 15 mesos n'hem sofert un de feixisme cobert i tots sabem el balanç; 30 mil homes, 30 mil ciutadans nobles i idealistes, omplen les presons i presidis de tota la península Ibèrica; 30 mil famílies que mai més no ha regnat l'alegria a les seves llars, i moltes d'elles en lloc d'alegria hi regna la més espantosa misèria, i després com a marc d'aquest quadre tan trist, tenim la repressió comesa en aquella immortal Astúries, on les llars, on els homes, dones i nens, van ésser immolats per la follia dels moros. ¿Pot ésser, doncs, possible, amic lector, que amb el que representa la paraula llibertat i la de feixisme, no complim tots el dia 16 en el nostre deure.

"Vosaltres teniu les claus que obren aquestes reixes", ha dit Trabal al poble. Aquestes claus són els vots que el dia 16 del mes que ve posarem a les urnes. Els germans i els amics fa quinze mesos que ens esperen, clavats a la creu dels

barrots, amb els braços estesos cap a la llibertat. Anem-los a cercar, companys; anem a treure'ls del ferro i de l'ombra i tornem-los a les llars, que també fa quinze mesos que estan tan tristes com les presons. Ens ho demanen els cors adolorits de les mares, els braços anhelants de les mullers, les manetes dels infants mullades de llàgrimes... El dia 16 s'acosta. Pensem-hi tots en aquelles paraules: "Vosaltres teniu les claus que obren aquestes reixes..."

Vosaltres, dones, vosaltres que personifiqueu la continuació de la humanitat. Vosaltres que sou cada una una nova vida, ja que de vosaltres la rebem, que millor vida podeu donar que amb el vostre esforç feu obrir les presons on aquests ésser humans, sang de la vostra sang hi són enterrats en vida?

Vosaltres, dones, que simbolitzeu l'amor; vosaltres que teniu l'orgull d'ésser mares, penseu amb aquelles mares que amb el sofriment marcat al rostre i els ulls negats de plor, esperen plenes d'illusió i d'esperança, que gràcies a l'esforç de tots, el dia 16 puguin tornar a estrènyer, junt al seu cor, aquell fill estimat, aquell fill que va ésser arrencat dels seus braços, per ésser tancat a unes presons on va minvant la salut i la vida, i tot pel delictes de defensar les llibertats del poble. No n'hi pot faltar cap de dona... Cada vot, és un quilo a la balança de la justícia; cada vot és una reixa que s'esberla per a donar pas a un raig de llum i d'esperança.

Dones, mares, obrers de totes les tendències, homes lliures i liberals, tots en un sol front, tots junts formant un sol riu, avançarem el dia 16 com un torrent desbordat arrastrant tot aquell llot que ens en niega, com un riu que surt de mare, arrastrarem tota la immundícia que durant aquest temps, com un somni tràgic, hem viscut, i llavors pels camins amples, pels camins planers que la República ens ofereix, podrem córrer amb un cant de joia i de treball cap a la fita on les generacions futures hi bastiran el triangle que representa i simbolitza la República:

Igualtat! Justícia! i Fraternitat!

R. Arnau

Gats de nit

segona edició

(Dale de betun)

Música de Straus

*Desde que hi ha la gestora
que el municipi
no marxa a l'hora
i no obstant el gestor diu
que del que passa riu
Que mentres pugui, la vara
aguantarà encara
per fer la viu viu.
S'ha d'aprofitar
s'ha d'aprofitar
que hara passa,
sense fur cabal si
algún carcamal
hi fa guassa.
Deixem los cantar
deixem-los cantar
que ja hi som
hem d'aprofitar-nos
per si dona el tomb.*

*Que tots els partits d'esquerra
als de l'Straperlo
ens faran la guerra.
I com que tenim segur
que no ens votarà ningú
avans no vingui la grossa
procurem fer bossa
que paga el cumú
Si no hem de tornar
per administrar,
la vedella
li aixugarém tot
el que podrém
la mamella.
I els que arribaran,
que ens esquivaran
d'aquest lloc
que només hi trobin
que la pell i l'ós.*

GAT DELS FRARES

Afers Municipals

Com son administrats els cabals de la vila nostrada
Les obres sobre el torrent conegut per la "Riereta"

Una de les obres portades a cap per l'actual gestora, es com tothom sap la construcció de la volta parabòlica sobre el torrent de la Riereta, projecte que ja tenia l'Ajuntament d'Esquerra. Fins i tot en aquest cas, ha tingut de posar-se fatalment de manifest l'incapacitat dels homes de l'actual situació. Ens explicarem.

Confeccionat pel Senyor Arquitecte municipal existia ja de molt temps el projecte esmentat, que reduïa el cost de l'obra a que fem referència, a la mitat aproximadament del que s'ha portat a pràctica, amb tot fou desestimada el primer projecte i disposada la confecció d'un de nou que ha costat el doble. I perquè tot això? hom diria que els homes de l'afer Nombela, pateixen deliri de grandesa, i es proposen deixar-nos sense un clau.

Amb tot, on la manca absoluta de capacitat es manifesta amb més fermesa, es en la construcció del mur de contenció d'aquell mateix lloc, l'existència del qual es del tot innecessaria. Amb les pessetes emprades de més en la volta, i les invertides en el mur, hauria estat possible cobrir del tot la riereta, i expropiant els terrenys allí existents, s'hauria convertit aquell paratge en una perllongació dels jardins, fent-se així una obra del tot profitosa.

I consti que tenim referències de que aquestes sugereïncies, havien estat fetes quant era temps als que tenien el deure de recollir-les i portar-les a la pràctica; els que així feien perdien el temps i no sabien que la vanitat es campanya inseparable de l'ignorància, i que aquesta malaltia la pateixen els gestors radicals, de faicó especial aquest *dictadorel* ridícul, esquiol de la Comissió de Foment. Algún dia intentarem traçar la biografia d'aquest animal mamífer amb mans a les extremitats toràciques i peus a les extremitats abdominals. de desenvolupament mental digne d'esser per nosaltres estudiat, que actualment es diu President de la Comissió d'Obres de l'Ajuntament.

CLAR I NET

Contalla

Era un poble fort. Havia sofert admirablement tots els brutals embats de l'adversitat. Servia tota la serenitat i l'arrebassar-li les llibertats. Suportà amb estoïcisme com un a un eren privats de llum, de la llum de la llibertat, tots els pioners dels ideals. El cop fort i a traïció i engany que li ventà al cap, l'irracional despotisme, no va lograr tan sols el fer-la trontollar. Era una terra invencible, seguia la seva vida honrosa i humana, amb la testa aixecada enmig de l'alevosa escamesa de la incomprensió i de l'odi.

Res ni ningú podria deturar-la.

★

El Llobregat la creua de nord a sud i no en va. La fa la més industriosa de totes les viles. Els habitants es senten lliures. Fora l'obligat treball volen fer volar les ales de llur

pensament. No permeten que hom intenti tan sols el subjugar-los. Es rebelen sempre que l'arbitrarietat vol marcar-los comès.

També la vida feïnadora ha sofert els embats d'odis selvàtics dels enemics de tot humanisme. El seu rostre altiu i honrat ha suportat el fuetgeig de l'adversitat.

Un dia, mentre els núvols morats envaïen el cel de la població, quatre homes aconsellaven que l'arbitrarietat s'apoderés del comanament de la vila. Un dels tres, ho paradoxal, era, dies abans un engrescat defensor de la llibertat.

Els flamants consellers pensaven estar acompanyats de l'encert, però, no sabien potser que aconsellaven a contrarcor del poble. Aquest, al seu degut dia podria obrir-los els ulls però.

El temps, sumort, anava transcorrent inexorablement.

★

Rodolant, tot rodolant, la vila ha anat de mal en pitjor. La seva vida interna resta adulterada. La calma sembla regnar per enfora.

Es apoderada de la direcció de la vila l'ineptitud. L'arbitrarietat és norma de conducta. La illegalitat continua orba i sorda a l'avís popular.

L'anècdota del lladre delinqüent devingut acusador del jutge, és a l'ordre del dia.

Pobre vila. Ni tu podies baixar tan avall a costa d'ells a arribar tan amunt.

J. Gonfaus Mas

Es volen querellar? Els querellots?

Sabeu que és una querella, no?

Doncs jo em ve ben just Però el cas es que segons m'han dit i. . home, em sabria greu que vosaltres o divulgueu; no és un secret però... la discreció no es per demés.

Doncs si diuen que el meu *Tonet* ja fa dies que demana una querella, res que's vol querellar. Nosaltres que de moment només sabem això, varem dir-nos, que diantres deu tenir en *Tonet*, deixeu que's querelli.

Emperò carai quin mal genit el d'en *Tonet*, ara resulta que's vol querella en contra nosaltres, i això si que ens ha sorprès. Ens ha sorprès i ens ha fet riure.

Home *Tonet* ja fa temps que ens coneixem i em sembla que això de tirar-ho per la justícia ja es una broma pesada, i ha més no crec pas que siguis d'aquests que passes la vida somniant, i de pas deixa recordar-te aquella dita gitana que diu *tengas pleitos i los ganes*, i lo que es amb nosaltres, no i tens pas res a fer, primera perquè ens be ben just per pendra cedula de onzena classe i les mes de les vegades ens la donen amb recàrrec, dels grans financers no crec que ni aigui cap d'amic nostre, però en canvi a la model i tenim bones referències, i com a màxim garantia, d'aquí quatre dies et pot venir allò del *rellevo* i nosaltres creiem ésser en el *lugar del susezo* i un cop aigui passat això del *rellevo*, allavors potser ens empiparem nosaltres i també farem el marrà i demanarem una querella.

i es clar en *Tonet* ho trovarà estrany, i es dirà així entre família, carai també que ho feia, tant com m'he sacrificat pel poble i ara m'hen pasten en la querella.

I si no més et venen al darrera amb la querella menos mal, que no't passi com els viudos i no et resultin esquellots

Peró veiam que es una querella? amb be ben just per compendre-ho i tu lector, si per cas no ho cromprenguessis no't creguis pas que a *Tonet* ens volgués demanar quelcom extraordinari

PIB i PALA

Flingantades

amb vers i amb prosa

El «*concellaire en cap*» de l'actual gestor, pertanyent al *partido* que volia abolir la prostitució fent tertúlia obscena amb un parell de prostitutes els hi mostrarà, per convencer-les, un manat de bitllets de banc.

L'estupor fou gran entre els concurrents, perquè eren ben lluny del dia de cobrament. Les càbales i suposicions varen ésser diverses.

A dintre una taberna
temps enrera vaig sentir
un borratxo que cantava

Noia, pot a una copeta
que ja saps que es el meu flux
i cantem «Viva la pepa»
que torca a manar Lerroux.

Hom assegura que l'actual equip gestoril es veié precisat a començar les obres de l'Avinguda del 14 d'Abri del contrari, el picapedrers no els estava a pagar-los la comissió. Per aixó ara estroben que estan enfeinats per tal d'anar a cercar els «pobots»

Es boia per la vila,
que amb els gestors radicals
no fan gaire bona fila
els Comptes Municipals.
Jo no se que si congria
dins l'actual Ajuntament
que, donca que tenen «Guia»
crec que va més malament.

La lliga calla, que fa suposar que de tot el desvell regnat a la Ciutat Gran n'esta assabentada, Calla per concórdia puix en les prósperes eleccions li caldrà una unita amb carls, monárquics, straperlistes, cedistes per tal de no negar-se ella tota sola.

Que tot sigui pels trenta anys de catalanisme.

ACUT-ZILS

Revolució !!

Es un fet vertaderament indiscutible, que una certa part de la humanitat davant de la consciència de la tirania a que está sotmesa, reaciona no en un sentit de curiositat especulativa per a raonar una conducta, sinó per a substreures irreflexivament del jou de l'esclavatge, provinguí tant de la presió social com de la força bruta. Les revolucions existirán sempre i mentres hi hagi opressió i despotisme. Lo que no es pot oír amb supliques i precés que broten de les fondaries del cor del poble; es fan sentir mitjançant el ronc crit de la revolució. Aquesta quan ha començat, ja no hi ha força per a deturar-la en el seu camí; res la deté, i semblant se a una màquina de poderosa vitalitat que ho enfonsa tot al seu pas; converteix el retrocés en progrés i en pacifisme la barbárie.

Si esmentessim com a curiositat el nombre de revolucions que han regat amb sang, totes les petjades de la Història, veuríem que son a milers, com també foren a milers els que varen llançar-se al carrer incitats pe la misèria i desesperació.

La revolució, no és doncs una mostra de salvatjisme d'un poble; sinó, la reivindicació d'uns drets, d'uns ideals d'un poble assedegat de justícia.

En una revolució no pot esperar-se mes claredat que la dels llamps dels fusells; ni mes aparició brusca que de la mort.

Victor Hugo, amb la seva ploma, segeta enverinada per l'odi del poble vers als poders públics, escribia que el plany del poble en la revolució; es una veu temible i sagrada que es compon del brámol de la fera i de la paraula de Déu; que aterroritza als dèbils i avisa als sabis; que bé sempre d'abaix, com el brámol del lleó i de dalt, com el soroll del tró.

Per ambició, de poder, hi han odís, per odís hi ha manca de llibertat.

Per aital cosa hi han revolucions; hom dirá amb certa repugnancia, que l'exercit formidable restará format de dèsheretats, de treballadors manuals; aixó será la qualificació d'una classe social economicament superior, pero nó. Pel que anhela l'expensió dels seus ideals i es veu privat dels mes elementals drets de ciutadania.

Per aquests la revolució es un fenomen inevitable i imprescindible.

JOSEP FIGUILLEM

Ciutadans!

prepareu el vot

16 de Febrer! 16 de Febrer!